

Posudek bakalářské práce: Ondřej Máca „Parazitičtí koryši sladkovodních ryb neotropické oblasti“

Předložená bakalářská práce byla sepsána fundovaně z taxonomického hlediska a až na výjimky poměrně srozumitelným jazykem. Z mého, taxonomií možná málo zasaženého úhlu pohledu, má však práce několik nevýznamných nedostatků.

Definice cílů práce je velmi vágní, pokus shrnout veškeré informace o koryších neotropů je jistě nad možnosti jediné bakalářské práce. V cílech práce by měly být jasněji formulované otázky, kterými se autor hodlá zabývat. Z práce samotné ani z formulace jejích cílů tak nevyplývá účel rešerše a její vztah k budoucímu výzkumu autora. O účelu rešerše a budoucích plánech autora se čtenář dovídá jen ve zkratce až v poslední kapitole-Závěr.

Stejně tak je i poněkud zavádějící definice studované geografické oblasti. V názvu i v cílech práce se objevuje pojem neotropická oblast, avšak celá práce se téměř výhradně věnuje pouze území Amazonie. Jak se v úvodu autor zmiňuje, povodí Amazonky patří k nejvýznamnějším sladkovodním celkům na světě. S tím nelze než se ztotožnit, avšak neotropy (nepočítaje Panamskou šíji) zahrnují nejméně dvě další významné oblasti, povodí Orinoka a La Platy. Jedná se tedy z hlediska autora o záměr (jak předpokládám), nebo se o parazitofauně koryšů neamazonských oblastí skutečně tak málo ví?

Jakkoli byla samotná rešerše sepsána fundovaně z taxonomického hlediska, pro čtenáře s jiným než výhradně taxonomickým zájmem o studovanou parazitickou skupinu se jedná o dílo málo čtivé. Vedle podrobného seznamu taxonů vyskytujících se v Amazonii, morfologických deskripcí těchto taxonů a popisu životních cyklů schází hlubší pokus o syntézu ekologických či evolučních vztahů dané skupiny a o jejich významu z hlediska biodiverzity parazitických koryšů. Amazonie je z geografického pohledu jistě rozsáhlou a velmi zajímavou oblastí, avšak bez podrobnějších informací o geologické historii dané oblasti, o vztazích s ostatními částmi kontinentu, o důsledcích pro evoluci lokální fauny a na distribuci rybích hostitelů, se jeví zvolená oblast poněkud samoučelně. Práce se tak podle mě na škodu věci omezuje na popis jednotlivých parazitických skupin a schází jí komparativní přístup. Naopak podkapitoly věnované prevenci a léčbě parazitóz v rámci popisů jednotlivých skupin koryšů považuji za poněkud nadbytečné.

Kromě těchto řekněme koncepčních nedostatků obsahuje práce poměrně mnoho formálních chyb. Orientaci v textu rozhodně neusnadňují často nechronologicky řazené odkazy na obrázky (např. Obr. 9 je v textu zmiňován dřív než Obr. 7 a 8; Obr. 11 se objevuje o tři strany dříve než odkaz na něj, atd.). Popisky pod obrázky často nejsou samovysvětlující. Např. zmiňovaný Obr. 9 ukazuje strom příbuzenských vztahů Pentastomidů a ostatních členovců. K rekonstrukci těchto vztahů byly v původní práci zřejmě použity odlišnosti ve stavbě mitochondriálních genomů jednotlivých taxonů, což je v obrázku vyznačeno namapováním těchto „znaků“ na strom. Bez vysvětlujícího popisu, a to ani přímo pod obrázkem anebo alespoň jinde v textu práce, je však takové schéma velmi málo srozumitelné. Místy je huře srozumitelný i vlastní text práce, např. v odstavci o životním cyklu jazyčatek, ale zde se jedná spíše o výjimku.

V posudku jsem se zabýval spíše negativy práce, ale ke cti autora nutno zmínit také nesporné klady. Autor evidentně prokázal dobré schopnosti při práci s literaturou a dokázal část své laboratorní práce publikovat formou posteru na konferenci (poster je k práci přiložen jako

Příloha 7). Možná je ale na škodu věci, že právě tyto výsledky „z parazitologické praxe“ do své práce autor nezačlenil přímo.

Závěrem práci doporučuji k obhajobě, avšak o výsledné známce se rozhodnu až na základě prezentace rešerše při obhajobě.

V Č.Budějovicích 25.1.2009

Jan Štefka, PhD.

